

INVESTOINTISUNNITELMA VUOSILLE 2024 - 2027

Sisällysluettelo

INVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2024 – 2027	2
1. Valmistelun lähtökohdat	2
2. Valmistelu siirtymävaiheessa.....	3
3. Käsittely Länsi-Suomen yhteistyöalueella.....	4
4. Investointisuunnitelman sisältö.....	4
5. Investointisuunnitelman 2024 – 2027 yhteenveto	5
5.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon osa-suunnitelma	6
5.2 Pelastustoimen osasuunnitelma.....	13

INVESTOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2024 – 2027

1. Valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain (611/2021) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 25 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman tulee perustua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen. Hyvinvointialueen on valittava sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen hyvinvointialueella.

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 11 §:n mukaan pelastustoimen osasuunnitelman tulee perustua valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin sekä kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä onnettomuusuhkiin ja muihin uhkiin. Hyvinvointialueen on valittava pelastustoimen osasuunnitelmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia hyvinvointialueen pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus. Hyvinvointialue saa toteuttaa investoinnin tai investointia vastaavan sopimuksen taikka toimitilan, kiinteistön tai muun pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutuksen vain, jos se sisältyy ministeriön hyväksymään osasuunnitelmaan ensimmäiselle tilikaudelle.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Hyvinvointialueen on lisäksi omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyyn osasuunnitelman kanssa.

Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden pitkäaikaisen lainan enimmäismäärän.

Valtioneuvosto on päättänyt 16.6.2022 (VM/2022/109) hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2023. Hyvinvointialueiden lainanottovaltuudet vuodelle 2023 perustuvat hyvinvointialueelle siirtyvien sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien vuoden 2021 tilinpäätösten ja vuoden 2022 talousarvioiden tietoihin sekä laskennalliseen

lainanhoitokatteeseen. Vuoden 2024 lainanottovaltuus määritellään ministeriöissä keväällä 2023. Nyt käsillä oleva suunnitelma vaatii toteutuakseen lainanottovaltuutta 175 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö ja pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sisäministeriö. Ministeriöt voivat joko hyväksyä tai hylätä osasuunnitelman. Hylkäysperusteena voi olla seuraavat tekijät:

- esitys on ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa
- siinä ei ole osoitettu rahoitusta kaikille siihen sisältyville investoinneille ja investointia vastaaville sopimuksille
- se on ristiriidassa lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä §36 tarkoittaman hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa
- on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus voitaisiin toteuttaa kustannustehokkaammin hyvinvointialueiden välisenä yhteistyönä
- on ilmeistä, että siihen sisältyvä vaikutuksiltaan laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä investointi tai investointia vastaava sopimus taikka luovutus ei edistäisi sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kustannusvaikuttavaa järjestämistä

Voimaannpanolain (616/2021) 61 §:n mukainen hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheen investointisuunnitelma vuosille 2023-2026 toimitettiin ministeriöille 1.10.2022 mennessä. Tämän lisäksi hyvinvointialueiden on valmistettava ja toimitettava ministeriöille kuluvan vuoden loppuun mennessä investointisuunnitelma vuosille 2024-2027. Investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova ja jatkovuodet ovat ohjeellisia. Ministeriöille esitetään investointisuunnitelma vastaavassa muodossa, mitä aluevaltuusto tulee suunnitelmaa talousarvion yhteydessä käsittelemään.

Sitovuuden osalta on huomioitava, että sitovuudella tarkoitetaan tässä hyvinvointialueen mahdollisuutta toteuttaa investointeja ministeriöiden hyväksymän investointisuunnitelman pohjalta.

2. Valmistelu siirtymävaiheessa

Ensimmäinen, vuosien 2023-2026 investointisuunnitelma laadittiin ministeriöiden käsittelyyn 1.10.2023 mennessä. Päätös sen hyväksymisestä on tulossa piakkoin. Heti sen jälkeen lähdettiin valmistelemaan seuraavaa, vuosien 2024-2027 suunnitelmaa. Kuten edellistekin suunnitelmaa, valmistellaan toista investointisuunnitelmaa vaillinaisin tiedoin. Nykyisiltä sote –järjestäjiltä ja pelastustoimelta on pyydetty suunnitelmaan pohjatietoja. Tietoja on pyydetty tulevista ja keskeneräisistä investoinneista, investointeja vastaavista sopimuksista, mahdollisista investointeihin liittyvistä rahoitusosuuksista sekä omaisuuden luovutuksista. Tietoja on kuitenkin käytettävissä vain hajanaisesti, sillä monessakaan kunnassa sosiaali- ja terveydenhuollon investointisuunnittelua ei oltu tehty vuodesta 2023 eteenpäin lainkaan.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella uudistuksen toimeenpanossa on voimakkaasti jouduttu priorisoimaan välttämätöntä ja kriittistä valmistelutyötä, jolla varmistetaan hallittu järjestämisvastuun siirtymä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Ensimmäiset tulosaluejohtajat ovat aloittaneet elo-syyskuun aikana ja toiminnan suunnittelutyöhön päästään vasta syksyn myötä.

Investointeja ohjaavia pitemmän tähtäimen asiakirjoja aloitetaan aluehallituksen linjauksen mukaan valmistelemaan vasta vuoden 2023 puolella. Palvelustrategia ja sen myötä laadittava palveluverkkosuunnitelman ennakoitaan valmistuvan syksyllä 2023. Näiden linjausten perusteella tulee myöhemmin täsmennettäväksi vuosien 2023-2026 investointisuunnitelma sekä nyt laadittava vuosien 2024-2027 investointisuunnitelma. Myös se, mitä hyvinvointialue hankkii omaan taseeseen ja mitä hankitaan sopimuksin täytyy linjata. Ennen tätä linjausta suunnitelmissa on tehty oletus, että hyvinvointialueen aloittaessa jonkun muun omistuksessa olevia hankkeita, joihin on nähty

olevan investointitarpeita, käsitellään sopimuksin hankittavina investointeina. Tällaisia ovat suuri osa rakennushankkeista.

Investointisuunnittelun pohjatietoja on käsitelty ja läpikäyty tulosaluejohdon kanssa. Suunnittelua on tehty seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- hyödynnetään olemassa olevia suunnitelmia ja hankkeita, jotka ovat jo pitkälle suunniteltuja
- suunnitelmaan sisällytetään kohteet, joista on jo sitoumukset olemassa ja ne siirtyvät hyvinvointialueelle
- edistetään mahdollisimman nopeasti asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidaatiota, joka antaa pohjaa yhtenäisille toimintamalleille. Tietojärjestelmien pakollista uudistamistyötä on myös jatkettava
- edistetään hankkeita, joilla tuetaan kansallista tavoitetta purkaa ikäihmisten laitosten muotoinen hoito vuoteen 2027 mennessä
- toimitilojen ja palveluverkon suunnitteluun määritellään tavoitteet etäkäyntien ja – vastaanottojen osuiksille osana palvelustrategisia linjauksia. Sama tavoite palvelee myös henkilöstön ja palvelujen saatavuutta.
- toimintaa jatketaan vuokrasopimuksin kuntien kanssa sekä siirtyviin vuokrasopimukseen pohjautuen. Siirtymäkauden jälkeinen toiminta kytketään yhteen palveluverkkosuunnittelun kanssa.
- sairaanhoitopiirin isojen hankkeiden hankesuunnitelmien pohjana ovat tarveselvitykset tarkistetaan vielä yhdellä iterointikierröksellä ennen hankesuunnitelman hyväksyntää

3. Käsitely Länsi-Suomen yhteistyöalueella

Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Länsi-Suomen hyvinvointialueeseen kuuluvat Varsinais-Suomen lisäksi Satakunnan ja Pohjanmaan hyvinvointialueet. Ensimmäinen yhteistyösopimus tulee olla hyväksyttynä viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä. Tätä investointisuunnitelmaa laadittaessa yhteistyösopimusta, jota vasten kunkin hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa tulisi tarkastella, ei vielä ole.

4. Investointisuunnitelman sisältö

Investointisuunnitelma sisältää yhteenveto-osan lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmat. Investointisuunnitelma on sisällöllisesti jaettu investointeihin, investointeja vastaaviin sopimuksiin, omaisuuden luovutuksiin sekä investointitukiin. Investoinnit sekä investointeja vastaavat sopimukset ovat luokiteltu rakennuksiin, laitteisiin ja kalustoon, ICT-hyödykkeisiin sekä muihin investointeihin.

Investoinnilla tarkoitetaan hyvinvointialueen omaan taseeseen kirjattavia maa-alueiden, rakennusten, koneiden ja laitteiden hankintaa tai niiden perusparantamista. Investointeja ovat myös muut pitkävaikutteiset menot, kuten tietojärjestelmän tai osakkaiden hankinta tai osallistuminen toisen yhteisön investoinnin rahoittamiseen, silloin kun osallistumisesta on hyötyä myös hyvinvointialueen toiminnassa. Kiinteistöjen ylläpito- ja vuosikorjauksia, sekä mahdollisia vahinkojen korjauksia ei katsota investoinneiksi ja niitä ei voida kirjata taseeseen. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esimerkkinä tietojärjestelmähankkeet ja leasing-rahoitetut hankkeet. Investointisuunnitelmaan nämä on esitettävä, koska näillä on vaikutusta jatkossa hyvinvointialueen kykyyn selviytyä

lainanlyhennyksistä. Investointeja vastaavat sopimukset kasvattavat hyvinvointialueen käyttömenoja ja heikentävät osaltaan vuosikatetta.

Edellinen, vuosien 2023-2026 investointisuunnitelma sisälsi ICT-hankkeita koko suunnitelmakaudelle 73,3 miljoonaa euroa.

5. Investointisuunnitelman 2024 – 2027 yhteenveto

Vuoden 2024 lainanottovaltuuteen vaikuttavan investointisuunnitelman suuruus yhteensä on 190,3 miljoonaa euroa. Se jakaantuu pysyviin vastaaviin eli omaan taseeseen hankittaviin investointeihin, 46,2 miljoonaa euroa, sekä investointeja vastaaviin sopimuksiin, joita on 144,1 miljoonaa euroa. Omaisuuden luovutukset otettaisiin huomioon lainanottovaltuuden laskennassa, mutta niitä ei vuodelle 2024 ole tiedossa. Investointituet kohdistuvat investointeja vastaaviin sopimuksiin eli tuleviin hyvinvointialueen vuokraamiin kohteisiin ikääntyvien palveluissa ja vammaispalveluissa (ARA-rahoitus). Tuet huomioidaan lainanottovaltuuden laskennassa.

Investointisuunnitelma 2024-2027 vaatii toteutuakseen 175,0 miljoonaa euroa.

Lainanottovaltuudesta vuodelle 2024 päätetään keväällä 2023.

Investointisuunnitelma (1000 e)	2024	2025	2026	2027	Lainanottovaltuutta
					2024 sitovat yhteensä
					190 340
Pysyvät vastaavat	108 205	88 217	67 466	79 757	46 208
Rakennukset	77 517	48 569	44 288	56 428	19 800
Laitte- ja kalustohankinnat	30 688	39 648	23 178	23 329	26 408
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointeja vastaavat sopimukset	138 122	134 376	95 255	27 205	144 132
Rakennukset	105 626	105 700	72 900	7 000	141 180
Laitte- ja kalustohankinnat	14 306	12 616	11 695	12 085	2 952
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	18 190	16 060	10 660	8 120	0
Muut investoinnit					
Vuotuinen vuokratavastuiden muutos					
Omaisuuden luovutukset	0	0	0	0	
Rakennukset					
Laitte- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointituet	15 383	5 223			
Investointien rahoitus					
Toiminnan rahavirta (=vuosikate+tulorahoituksen korjauserät + satunnaiset erät)					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	108 205	88 217	67 466		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 383	5 223	0		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Lainakannan muutos	108 205	88 217	67 466		
Rahavarojen muutos					

Investointien rahoitus

Yllä olevassa taulukossa on kuvattu myös investointien rahoitusta. Lainakannan muutos on pysyvien vastaavien eli omaan taseeseen hankittavien investointien suuruinen eli 108,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Suuri osa vuoden 2024 hankkeista periytyy vuoden 2023-2026 investointisuunnitelmasta, eli alkavat vuonna 2023 ja jatkuvat useamman vuoden. Pitkäaikaista

lainaa saa käyttää vain investointien rahoittamiseen ja on todennäköistä, että tulorahoitusta ei riitä investointien rahoittamiseen vuonna 2024.

Investointien erittelyt

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on eritelty hankkeet, jotka ovat rakennushankkeissa ja ict –hankkeissa yli 5 miljoonan euron hankintoja suunnitelmakauden aikana. Laitteista ja kalustosta on omina hankkeinaan eritelty yli 1,0 miljoonan euron kohteet. Ko. hankkeista on laadittu hankekohtaiset perustelut.

Hankintatapa voi olla joko hankinta omaan taseeseen tai hankinta sopimuksella.

5.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon osa-suunnitelma

Investointisuunnitelma (1000 e)	2024	2025	2026	2027	Lainanottovaltuutta
					2024
					sitovat yhteensä
					151 927
Pysyvät vastaavat	104 392	84 204	63 743	76 134	42 395
Rakennukset	77 517	48 569	44 288	56 428	19 800
Laitte- ja kalustohankinnat	26 875	35 635	19 455	19 706	22 595
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointeja vastaavat sopimukset	132 222	117 046	81 725	19 975	109 532
Rakennukset	100 126	88 600	59 600	0	106 680
Laitte- ja kalustohankinnat	14 206	12 516	11 595	11 985	2 852
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	17 890	15 930	10 530	7 990	0
Muut investoinnit					
Vuotuinen vuokravastuiden muutos					
Omaisuuksien luovutukset		0	0	0	0
Rakennukset					
Laitte- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointituet	15 383	5 223			

Sosiaali- ja terveystoimen osasuunnitelma sisältää suunnitelman suurimmat investoinnit. Alla on lueteltu rakennushankkeet, joiden kokonaissumma ylittää 5,0 miljoonaa euroa. Investointien hankekohtaiset perustelut ovat taulukon jälkeen.

Kohteet hankitaan joko omaan taseeseen tai sopimuksin.

Rakennushankkeet

Investointisuunnitelma (1000 e)

Investointityyppi	Hankkeen nimi	SU 2024	SU 2025	SU 2026	SU 2027	Yhteensä
Merkittävät rakennushankkeet						
	Dentalia korvaavat tilat	6 500	6 500			13 000
	Ikääntyneiden/senioreiden perhehoitokylän tilatarvese	1 500	4 500	5 000		11 000
	IOT-Campus vanh.yksikkö, toinen osa			9 800		0
	Kerttulin vanhainkodin korvaava tila		35 000			0
	Keskustan terveysasema		22 000			0
	Kurjenmäkikodit tarveselvitys			41 000		0
	muut pienet investoinnit vuosittain	3 500	3 500	3 500	3 500	0
	Mäntyrinteen vanhainkodin korvaava tila	40 000				40 000
	Psykiatrian uudisrakennus vaihe 1	31 550	0	0	0	0
	Psykiatrian uudisrakennus vaihe 2	4 000	5 250	25 050	33 050	0
	Salon sairaala uudistaminen	17 220	9 660	11 697	9 190	0
	Senioritalo Alhainen	8 900	8 800			17 700
	T-sairaalan lisäosa	18 656	21 644	0	0	0
	Turunmaan sairaala	16 000				16 000
	Uusi U-sairaala	500	2 000	3 000	10 000	15 500
	Valkojärventien palvelutalo, Laitila	4 500				0
	Vammaispalvelut: asumisyksiköt sekä päivä- ja toimintakeskusto		3 800	3 800		0
	Vapaudenkadun palvelutalo, Loimaa	5 000				0
	Varissuon terveysasema ja sen väistötilat		8 000			0
	Yhteensä	157 826	130 654	102 847	55 740	113 200
Muut rakennushankkeet yhteensä		19 817	6 515	1 041	688	13 280
Kaikki yhteensä		177 643	137 169	103 888	56 428	126 480

Rakennushankkeet, perustelut:

Tyks/sairaalapalvelut:

Uusi U-sairaala, 2025-2030

Masterplan suunnitelmaan sisältyy U-sairaalan uudisrakentaminen. Valittu skenaario (SK3, ns. uudisrakennusskenaario) perustuu siihen, että nykyinen U-sairaala puretaan mahdollisimman pian Majakkasairaalan käyttöönoton jälkeen ja tilalle rakennetaan tarvittavan kokoinen uudisrakennus, jonka alustavasti arvioidaan valmistuvan vuoden 2030 lopussa. Ennen U-sairaalan purkua on rakennettava T-sairaalaan laajennusosa, johon sijoitetaan Majakkasairaalan käyttöönoton jälkeen U-sairaalaan jäävä toiminta ja tehdään muut tarvittavat toimintojen järjestelyt. Uudisrakentamisen jälkeen voidaan luopua mm A-sairaalan ja kirurgisen sairaalan tiloista. Masterplanin mukainen kustannusarvio hankkeelle on 148 000 000 syyskuun 2021 hintatasossa. Vuosille 2024 -2027 esitetään määrärahoja seuraavasti: v. 2024: 0,5 milj. euroa, v. 2025: 2,0 milj. euroa, v. 2026: 3,0 milj. euroa, v. 2027: 10,0 milj. euroa.

Psykiatrian uudisrakennus, vaihe 1, 2019 – 2024

Perustuu Masterplan-suunnitelmaan. Psykiatrian toiminnat ovat hajallaan lukuisissa eri kiinteistöissä ja paikkakunnilla. Tilat ovat huonokuntoisia ja sopimattomia nykyisten toimintojen tarpeisiin. Toiminnallinen suunnittelu ja tarveselvitys valmistuivat elokuussa 2019. Rakennukseen sijoittuu psykiatrian vuodeosastohoito sekä niihin liittyvää avohoitotoimintaa. Tarveselvityksen mukainen kokonaislaajuus on noin 41 907 brm² ja rakentamiskustannukset yhteensä arviolta 113 000 000 euroa. Uudisrakennus sijoittuu sairaanhoitopiirin kaupungilta vuokraamalle ns. Mikron tontille. Hankkeen toteuttaminen on jaettu kahteen rakennusvaiheeseen. Vaiheen 1

hankesuunnitelma on hyväksytty VSSH:n valtuustossa marraskuussa 2020. Hankkeen perustusrakka käynnistyi vuoden 2022 alussa ja rakentaminen elokuussa 2022. Hankkeen toteuttamiskustannuksiin vaikutti Ukrainan sodan aiheuttama epävarmuus ja kustannusten nousu. Ensimmäisen vaiheen rakentamiskustannukset ovat enintään 77 000 000 €. Aluehallitus antoi VSSH:lle luvan käynnistää rakentaminen kokouksessaan 28.6.2022. Vuosille 2023 ja 2024 esitetään määrärahoiksi 29 450 000 euroa ja 31 550 000 euroa. Hanke sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Psykiatrian uudisrakennus, vaihe 2, 2022 – 2027

Perustuu Masterplan-suunnitelmaan. Psykiatrian uudisrakennuksen vaihe 2 on mahdollista käynnistää kaavamuutoksen jälkeen. Kaavamuutos on viivästynyt eikä 2 vaihe voi edetä hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Hankkeen toteuttaminen edellyttää psykiatrian toiminnallisen suunnitelman ja tilatarvearvion päivittämistä. Hankkeen 2-vaiheesta tehdään oma hankesuunnitelma, jonka perusteella tehdään lopullinen investointipäätös. Toisen vaiheen laajuudeksi on arvioitu 20 000 brm² ja rakentamisen kokonaiskustannuksiksi ilman irtaimistokustannuksia 70 000 000 €. Kustannukset on päivitetty syyskuun 2022 hintatasossa (Haahtela-indeksi 109,0). Vuosille 2023 -2027 esitetään määrärahaa seuraavasti: v. 2023: 400 000 euroa, v.2024: 4 000 000 euroa, v. 2025: 5 250 000 euroa, v.2026: 25 050 000 euroa ja v.2027: 33 050 000 €. Hanke sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Salon sairaala, uudistaminen, 2019-2027

Perustuu Masterplan-suunnitelmaan. Salon sairaalakampuksen uudistushanke lähti liikkeelle toiminnallisten muutosten tarpeesta sekä rakennusten huonokuntoisuudesta johtuvasta peruskorjaustarpeesta. Salon kaupungilla ja VSSH:llä on syntynyt ajatus peruskorjauksen myötä mahdollistuvasta toimintojen yhdistämisestä ”yhden luukun” periaatteella. VSSH:n hallitus hyväksyi toiminnallisen suunnitelman 28.4.2020. Loppuvuoden 2020 aikana tehtiin tarveselvitys, jossa laadittiin tarvittavat tekniset selvitykset. Tarveselvitysvaiheen suunnitelman mukaan hanke toteutetaan kahdessa uudisrakennus- ja kahdessa purkuvaiheessa. Samassa yhteydessä hankkeen nimi muuttui nimeksi Salon sairaala uudisrakennus. Hankesuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa VSSH:n valtuustossa. Hankkeen rakentaminen toteutetaan vaiheittain vuosina 2022 - 2027. Hankkeen tilaohjelma on 8 020 hym², joista 7 341 hym² sisältyy uudisrakennusosaan ja loput 679 hym² peruskorjattaviin vanhoihin tiloihin. Vanhoja rakennusosia puretaan yhteensä 17 685 brm², jolloin sairaala-alueen bruttopinta-ala pienenee noin 2 500 brm². Hankesuunnitelmaan perustuva kustannusarvio on 59 952 000 € euroa ilman vanhojen rakennusosien purkukustannuksia. Kustannukset on tarkistettu syyskuun 2022 (Haahtela-indeksi 109,0) kustannustasossa ilman kustannusnousuvarausta. Vuosille 2023 – 20267 esitetään määrärahaa seuraavasti: v.2023: 12 185 000 euroa, v. 2024: 17 220 000 euroa, v.2025: 9 660 000 euroa, v. 2026: 11 697 000 euroa ja v. 2027: 9 190 000 euroa. Hanke sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

T-sairaala lisäosa uudisrakennus, 2022-2025

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hallitus hyväksyi sairaanhoitopiirin pitkänaikavälin Masterplan-suunnitelman kokouksessaan 30.3.2022. T-sairaalan lisäosa on osa hyväksyttyä masterplan-suunnitelmaa, jolla mahdollistetaan teknisen käyttöikänsä jo ylittäneen U-sairaalan tyhjentämisen ja purkamisen ja muut masterplan-suunnitelman mukaiset erikoissairaanhoidon akuutit tilaratkaisut. T-lisäosaan sijoittuva toiminta on suunniteltu yhdessä toimialuejohdon ja sairaalan toiminnallisen johdon kanssa, ja siinä on huomioitu myös muita sairaala-alueella tarvittavia tilaratkaisuja. U-sairaalan energiakulut ja ylläpitokustannukset olivat vuonna 2021 yhteensä 3 915 000 €. Vuonna 2022 tapahtuneiden 5-13-kerrosten tyhjentämisen jälkeen Usairaalan käyttömeneiksi jää vuoden 2021 hintatasossa noin 2 550 000 €. T-sairaalan lisäosan

valmistumisen jälkeen käyttömenoista päästään eroon. U-sairaalan purkamisesta toisaalta aiheutuu mittavat kertakustannukset. Tavoitteena on saada hankesuunnitelma valmiiksi investointipäätöstä joulukuussa 2022. Hankkeen laajuus on noin 13.000 brm2 ja alustava kustannusarvio syyskuun 2022 hintatasossa 48 800 000 euroa. Kustannusarviota tarkentuu hankesuunnitelman laatimisen yhteydessä. Vuosille 2023 – 2025 esitetään määrärahaa seuraavasti: v.2023 8 500 000 €, v.2024: 18 656 000 € ja v.2025 21 644 000 €. Hanke sisältyy vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Sote-palvelut

Turunmaan sairaala

On ollut ja on osittain vieläkin erikoissairaanhoidon käytössä. Vaatii peruskorjauksen > jatkossa kevyempi käyttötarkoitus ja kaavassa laajennusvaraus. Eschnerska säätiö omistaa viereisen kiinteistön ja on suunnitellut sille senioriasumista. Tarkoituksena on myydä nykyinen Turunmaan sairaala säätiölle, joka suunnittelee koko alueen kokonaisuutena ja HVA vuokraa kaksikielisen Sote-keskuksen tilat säätiöltä. Hankkeesta laaditaan toiminnallinen suunnitelma tilatarvearvioineen ja hankesuunnitelma, jonka perusteella säätiön kanssa neuvotellaan hankkeesta. Lopullinen investointipäätös tehdään kokonaisuudesta (myynti/ vuokraus), mikäli neuvottelut johtavat HVA:n kannalta hyvään lopputulokseen. Sote-palvelut on arvioinut, että toiminnan näkökulmasta näin voidaan edetä, vaikka palveluverkkoselvitys on vielä kesken.

Dentalian peruskorjaus ja laajennus

Nykyisissä Dentalian tiloissa on HVA:lle siirtyvän Turun suunhoidon opetushammashoitolan tila. Tilat omistaa Suomen yliopistokiinteistöt Oy. Nykyiset tilat ovat peruskorjauksen tarpeessa. Tiloihin suunniteltu erikoishammashoidon yksikkö, joka toimisi synergisesti Turun yliopiston hammaslääketieteenlaitoksen kanssa. Tiloista on laadittu hankesuunnitelma, jossa HVA:n käyttöön on suunniteltu 3.200 huom2 tilat. Tilojen toiminnalliset perustelut ja laskelmat on tarkoitus tehdä alkuvuonna 2023, jonka jälkeen tehdään erillinen päätös hankkeeseen osallistumisesta ja sitovan vuokrasopimuksen tekemisestä.

Turun keskustan ja Varissuon terveysasemat

Turun keskustan terveysaseman nykyinen vuokrasopimus on päättymässä vuonna 2029. Keskustan alueella tarvitaan jatkossakin terveysasema kasvavan väestöpohjan takia. Tilat ovat nykytoimintaan nähden ahtaat ja epätarkoituksenmukaiset. Tiloissa on sisäilmaongelmia. Uusille tiloille ei ole valmista toteutusvaihtoehtoa. Osana palveluverkkoselvitystä laaditaan hankkeen toiminnallinen suunnitelma tilatarvearvioineen ja tarveselvitys tilanhankintavaihtoehtoineen, joka tuodaan päätettäväksi ennen hankesuunnitteluun siirtymistä

Vastaavasti menetellään Varissuon terveysaseman kanssa, joka on tällä hetkellä siirtynyt evakkotiloihin tilojen käyttökiellon takia.

Ikääntyneiden palvelut

Mäntyrinteen vanhainkodin korvaava tila

Nykyisen tilan omistaa Hemsö, vuokrasopimus voimassa 31.12.2025 asti, jonka jälkeen jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Turun kaupunki on tehnyt tilojen peruskorjaamisesta tarveselvityksen, jonka mukaan tiloja ei kannata enää peruskorjata. Korvaava tila alustavasti arvioitu 6 566 huom2. Hankkeesta laaditaan palveluverkkoselvityksen yhteydessä toiminnallinen suunnitelma ja tilatarvearvio sekä tarveselvitys sisältäen toteutusvaihtoehdot. Tarveselvitys tuodaan hyväksyttäväksi ennen hankesuunnitteluvaiheeseen siirtymistä.

Kerttulin vanhainkodin korvaava tila

Nykyisen tilan omistaa Hemsö, vuokrasopimus voimassa 31.12.2025 asti, jonka jälkeen jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Turun kaupunki on tehnyt tilojen peruskorjaamisesta tarveselvityksen, jonka mukaan tiloja ei kannata enää peruskorjata. Korvaava tila alustavasti arvioitu 8 419 hym². Hankkeesta laaditaan palveluverkkoselvityksen yhteydessä toiminnallinen suunnitelma ja tilatarvearvio sekä tarveselvitys sisältäen toteutusvaihtoehdot. Tarveselvitys tuodaan hyväksyttäväksi ennen hankesuunnitteluvaiheeseen siirtymistä.

Ikääntyneiden perhehoitokylä

Uusi hanke. Turun kaupunki laatinut tarveselvityksen. Hanke sisältää 10kpl neljän asukkaan perhehoitoyksikköä, joissa asunnot viidelle perhehoitajalle ja kylätalo. Hankkeen kokonaiskustannukset 9,5 miljoonaa euroa ilman tonttikuluja. Hankkeesta laaditaan hankesuunnitelma toteutusvaihtoehtoinen hyväksyttäväksi.

C-talo, Paimio ja Alhaistentie, Salo

Palvelurakenteen muutosta ikääntyneiden palveluissa. Laitoshoidon purkua sekä uudenlaista yhteisöllistä asumista. Vuokrasopimus tiloista rakennuttajan kanssa, palvelutuotanto ko. kiinteistöissä on hyvinvointialueen omaa.

IoT-campus, toinen osa

IoT-campuselle avataan piakkoin ikääntyneiden asumisen kohde, jota on tarpeen laajentaa palvelurakenteen muutoksen vuoksi ja korvata sillä vanhoja tiloja. Kohteen tarkempi suunnittelu tehdään myöhemmin.

Valkojärventien (Laitila) ja Vapaudenkatu (Loimaa) palvelutalot

Korvaavat olemassa olevaa, vanhaa kiinteistökantaa ja ovat osa palvelurakenteen uudistamista ikääntyneiden palveluissa. Hankkeet sisältyvät vuoden 2023 lainanottovaltuuteen.

Laite- ja kalustohankinnat

Laite- ja kalustoinvestoinneista on eritelty suunnitelmakaudella yli 1,0 miljoonaa euroa ylittävät hankkeet.

Investointisuunnitelma (1000 e)

Investointityyppi	Hankkeen nimi	SU 2024	SU 2025	SU 2026	SU 2027	Yhteensä
Merkittävät, laitteet ja kalusto						
	30 hemodialyysipotilaan dialyysien ulkoistus (kilpailutus l	750	750	750	750	0
	Ambulanssit	600	600	600	600	600
	Ambulanssit, ensihoito	1 440			1 440	1 440
	angiografialaitteisto, 1-suunnan	0	0	0	1 085	0
	Infuusioautomaattien/perfusorien uusinta/puitesopimus	0	400	600	200	0
	Kahden kuvantamishjousjärjestelmän uusinta	1 500	0	0	0	1 500
	Kahden sädehoitolaitteen (H1 & H2) uusinta	0	0	0	4 800	0
	Kantasairaalan taipusien tähystimien leasing-sopimus, 5-	0	0	3 600	0	0
	Kiestra WCA-3 (SCU uusittava 2025)	0	50	0	1 800	0
	Leikkausrobotti (2.), vanhan korvaava	0	1 200	0	0	0
	magneettikuvauslaite	0	1 718	0	0	0
	magneettikuvauslaite (rekka)	0	0	1 725	0	0
	Magneettikuvauslaite /K141 (TKS)	1 710	0	0	0	1 710
	Magneettikuvauslaite /K947 (TC2)	0	2 228	0	0	0
	Magneettikuvauslaitteen uusinta	0	2 000	0	0	0
	PALVELUSOPIMUS Immunoanalysointilaitteisto (allergiatutkimuk	300	300	300	300	0
	PALVELUSOPIMUS Kantasairaalan endoskooppien palvelu:	1 000	1 000	0	0	0
	PALVELUSOPIMUS Kemian automaatiojärjestelmä	2 500	2 500	2 500	2 500	0
	PALVELUSOPIMUS Mahasuolikanavan tähytyslaitteet lähi	1 000	1 000	1 000	1 000	0
	PALVELUSOPIMUS Mahasuolikanavan tähytyslaitteet Mär	1 000	1 000	1 000	1 000	0
	PALVELUSOPIMUS PerkinElmer sopimus: (sis. Laitteet GSP	270	270	270	270	0
	PALVELUSOPIMUS PerkinElmer TREC-sopimus (sis. Enlite T	500	500	500	500	0
	PALVELUSOPIMUS Solulaskennan automaatiojärjestelmä	700	700	700	700	0
	PALVELUSOPIMUS Veriviljelysystemit	300	300	300	300	0
	PET/TT isotoopin tiloihin	0	2 035	0	0	0
	PET-TT puoliosuus 50 %	0	0	0	1 100	0
	P-sairaala, ensikertaista kalustamista	3 020	0	0	0	0
	Rikkoutuneitten laitteiden korvaaminen	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
	Sairaala- ja kotidialyysilaitteet	750	750	750	750	0
	Sähköpyörätuolit 15 kpl a hinta 15 000	225	225	225	225	225
	Tietokonetomografia / K147 (Loimaa)	1 040	0	0	0	1 040
	Tietokonetomografia / K942 (Päivystys)	1 710	0	0	0	1 710
	Tietokonetomografialaite /K945 (Majakka)	0	1 155	0	0	0
	Mäntyrinteen vanhainkodin korvaava tila, ensikertainen k	1 350				1 350
	Kerttulin vanhainkodin korvaava tila, ensikertainen kalustaminen		1 200			0
	Kurjenmäkikodit tarveselvitys, ensikertainen kalustaminen			1 400		0
	Yhteensä	22 665	22 880	17 220	20 320	10 575
Muut laitteet ja kalusto		18 445	25 270	13 829	11 370	14 902
Kaikki yhteensä		41 110	48 150	31 049	31 690	25 477

Laite- ja kalustohankinnat, perustelut:

Merkittävät hankkeet ovat pääsääntöisesti Tyks/sairaalapalvelujen olemassa olevan kalusto- ja laitekannan uusintaa. Vuonna 2024 valmistuvan Psykiatrisen sairaalan ensikertainen kalustaminen näkyy omana rivinään suunnitelmassa.

Palvelusopimus-alkuiset hankkeet ovat olemassa olevien laitteiden korvaamista uusilla. Niiden johdosta hyvinvointialueen vastuut eivät muutu, mutta hankintojen suuruudesta johtuen laitteet ovat näkyvissä investointilistalla.

Mäntyrinteen vanhainkodin, Kerttulin vanhainkodin sekä Kurjenmäkikodin ensikertaiset kalustamiset näkyvät listalla vuosina, jolloin on arvioitu tiloja korvaavien uudisrakennusten valmistuvan. Muiden uusien tilojen ensikertaiset kalustamiset ovat summaltaan pienempiä, ja näkyvät muun laitteiden ja kaluston yhteissummassa.

ICT-investoinnit

ICT-investoinneissa on eritelty merkittävät yli 5,0 miljoonaa euroa suunnitelmakaudella ylittävät hankkeet, ja muut summattu yhteen. ICT-hankkeet toteutetaan pääosin hankintana sopimuksin. Muita aineettomia hyödykkeitä suunnitelma ei sisällä. ICT-hankkeet ovat mukana vuoden 2023 lainanottovaltuudessa vuosien 2023-2027 osalta.

Investointisuunnitelma (1000 e)

Investointityyppi	Hankkeen nimi	SU 2024	SU 2025	SU 2026	SU 2027	Yhteensä
Merkittävät ICT -hankkeet						
	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien konsolidointi	3 000	1 000	1 000	500	0
	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien päivitys (G3-yhteis)	500	4 000	3 000	2 000	0
	Tietolähdeintegraatioiden toteutus ja harmonisointi	1 500	1 500	1 000	1 000	0
	Yhteensä	5 000	6 500	5 000	3 500	0
Muut ICT hankkeet yhteensä		13 190	9 560	5 660	4 620	0
Kaikki yhteensä		18 190	16 060	10 660	8 120	0

ICT-investoinnit, perustelut:

ICT-investointien osalta suunnittelun pohjana ovat olleet sairaanhoitopiirin kehitystiekartta sekä tiedossa olevat, kunnilta siirtyvät hankkeet. Hyvinvointialueelle siirtymistä suunniteltaessa ensisijaisena tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus, erityisesti henkilöstön palkanmaksu sekä palvelujen saatavuus. Tulevien vuosien investointisuunnittelussa merkittävimmät hankkeet liittyvät asiakas- ja potilastietojärjestelmien sekä asiakas- ja potilastietokantojen mahdollisimman nopeaan yhdistämiseen ja konsolidointiin, joka antaa pohjaa yhtenäisille toimintamalleille, hallittavuudelle ja turvallisuudelle. Muiden ICT-hankkeiden suunnittelussa on huomioitu hyvinvointialueen strategian toteuttamisen kannalta välttämätön tiedolla johtamisen kokonaisuudistus sekä etäasioinnin ja -hoidon kehittäminen.

5.2 Pelastustoimen osasuunnitelma

Pelastustoimen osasuunnitelmassa on eritelty merkittävät rakennushankkeet, joiden kokonaissumma ylittää 5,0 miljoonaa euroa suunnitelmakaudella sekä laite- ja kalustoinvestoinnit, jotka ylittävät 1,0 miljoonaa euroa. Investointien hankekohtaiset perustelut ovat taulukon jälkeen.

Pelastustoimen osasuunnitelma

Investointisuunnitelma (1000 e)	2024	2025	2026	2027	Lainanottovaltuutta
					2024
					sitovat yhteensä
Pysyvät vastaavat	3 783	4 013	3 723	3 623	38 383
Rakennukset					3 783
Laite- ja kalustohankinnat	3 783	4 013	3 723	3 623	3 783
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointeja vastaavat sopimukset	5 900	17 330	13 530	7 230	34 600
Rakennukset	5 500	17 100	13 300	7 000	34 500
Laite- ja kalustohankinnat	100	100	100	100	100
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	300	130	130	130	0
Muut investoinnit					
Vuotuinen vuokratavustuiden muutos					
Omaisuden luovutukset	0	0	0	0	
Rakennukset					
Laite- ja kalustohankinnat					
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet					
Muut investoinnit					
Investointituet					

Investointisuunnitelma (1000 e)

Investointityyppi	Hankkeen nimi	SU 2024	SU 2025	SU 2026	SU 2027	Yhteensä
Rakennukset						
	Jaenin paloasema, peruskorjaus/laajennus, Turku	3 100	4 000			7 100
	keskuspaloasema, peruskorjaus, Turku	500	7 000	8 000		15 500
	Krossin paloasema					0
	Paraisten paloasema, peruskorjaus/uudisrakennus	100	3 000	4 000		7 100
	Yhteensä	3 700	14 000	12 000	0	29 700
Muut rakennushankkeet yhteensä		1 800	3 100	1 300	7 000	4 800
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet yhteensä		300	130	130	130	0
Merkittävät, laitteet ja kalusto						
	johtautot		300		350	0
	sammutusautot			670	1 250	0
	säiliöautot	1 200	620	620		1 200
	öljyntorjunta-alukset E-luokka	900	900	900	1 000	900
	öljyntorjunta-alukset F-luokka					0
	öljyntorjuntakalusto	200	200	200	200	200
	Yhteensä	2 300	2 020	2 390	2 800	2 300
Muut laitteet ja kalusto		1 583	2 093	1 433	923	1 583
Kaikki yhteensä		9 683	21 343	17 253	10 853	38 383

Pelastuspalvelut, hankkeiden perustelut:

Kalusto

Pelastustoimen alueen palvelutasopäätöksessä 2021-2024 on määritelty pelastuslaitoksen investointitaso. Vuoden 2022 talousarviosuunnittelussa ajoneuvokaluston ja muun tarvittavan pelastuskaluston investointitasoksi päätettiin 2,15 M€ ja taloussuunnitelmavuosille 2023 eteenpäin 2,2 M€. Edelleen palvelutasopäätöksen mukaisesti hyväksyttävä ja realistinen raskaan kaluston poistoiän tulee olla maksimissaan 20 vuotta. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää tämänhetkistä euromääräistä investointitasoa eli riittävää investointimäärärahaa ja kaluston tehokasta kierrättämistä sekä päällekkäisen kaluston (esim. varakalusto) vähentämistä.

Pelastuslaitos on valmistellut päätöksenteon tueksi raskaanajoneuvokaluston kierrätysuunnitelman ja vähentänyt kaluston asetettuun minimitalvotetasoon. Öljyntorjuntakaluston hankinnat ja käyttötalouteen liittyvät kulut ovat Varsinais-Suomen pelastuslaitoksessa keskimäärin vuositasolla n. 1 miljoonaa euroa jakaantuen investointeihin 400 000 euroa ja käyttötalouteen 600 000 euroa. Edellä mainitut menot on katettu Öljynsuoja-arahaston avustuksilla n. 90 % ja kuntien maksuosuuksilla n. 10 %. Huomioitavaa on, että Öljynsuoja-arahaston toiminta on päättymässä ja näin ollen ulkopuolinen rahoitus epävarma. Öljyntorjunta on pelastustoimen lakisääteinen tehtävä, jonka rahoitus tulee turvata tavalla tai toisella. Kalusto on pääosin hankittu omaan taseeseen.

Paloasemainvestoinnit

Paloasemahankkeista toteutuksessa vuonna 2023 on Krossin paloaseman uudistaminen ja vuonna 2024 Jaanin paloaseman sekä Paraisten paloaseman peruskorjaus/laajennus.

Pelastustoimen hankkeet perustuvat aluepelastuslaitoksen laatimaan paloasemaverkkosuunnitelmaan, joka on viimeksi päivitetty vuonna 2022. Kohteista on laadittu kuntoarviot. Kustakin hankkeesta laaditaan tarveselvitykset toteutusvaihtoehtoihin päätettäväksi ennen hankkeiden eteenpäin viemistä.

Aluepelastuslautakunta hyväksyi 12.11.2020 § 75 pelastuslain edellyttämän pelastustoimen palvelutasopäätöksen. Palvelutasopäätös tehdään valtuustokausittain ja on neljän vuoden mittainen. Nykyinen päätös on voimassa vuosina 2021–2024.

Nykyisessä palvelutasopäätöksessä määritellään mm. se operatiivinen palvelutaso (pelastustoiminta), johon pelastuslaitoksen on alueellaan kyettävä. Operatiivisen toiminnan suunnittelun pohjana käytetään valtakunnallista ja alueellista riskianalyysiä. Pelastustoiminnasta on nykyisessä palvelutasopäätöksessä todettu mm. toiminnan mitoitukselta ja uhka-arvioinnista seuraavaa: ”Pelastustoiminnan voimavarat pyritään mitoittamaan siten, että toimintaan määritetyillä resursseilla kyetään toimimaan tehokkaasti ja turvallisesti sellaisissa onnettomuustilanteissa, jotka arvioitujen uhkien perusteella ovat todennäköisiä. Uhkien arviointia tehdään määrävälein sekä silloin, kun olosuhteissa tai toimintaympäristössä tapahtuu pelastustoiminnan kannalta merkittäviä muutoksia. Uhkien arvioinnissa määritetään riskialueet, erilaiset onnettomuustyyppit ja erityiset riskikohteet valtakunnalliset ohjeet huomioiden. Arvioitujen uhkien perusteella mitoitetaan henkilöstö, kalusto, toimipisteet ja toimintavalmiusaika.”